

יודופוביה איסלמית: איום קיומי (א)

רוברט ס. וויסטרין

איסלמיזציה של הנאציזם

בשמונה עשר בנובמבר 1947 כתב ביומנו אלברט שפר (Speer), איש סודו של היטלר, בשעה ששהה בכלא שפנדאו, דברים הנשמעים היום כנבואה מצמררת:¹

אני נוכר כיצד הקרין היטלר, במפקדת הרייך, סרטים בהם נראתה לונדון בוערת, פרצי אש שוטפים את ורשה ושירות מתפוצצות. זכורה לי היטב השמחה שאחזה באיש לנוכח המראות הללו. אך מעולם לא ראיתי אותו יוצא מגדרו כמו בשעה שתיאר, כהזזה, את ניו-יורק עולה בלהבות. הוא דיבר על גורדי השחקים ההופכים לעמודי אש ומתמוטטים, ועל העיר המשתקפת תחת שמים אפופי עשן...

בספטמבר 2001 התממש החיזיון הווגנריאני המטורף. חבורת טרוריסטים איסלמיים ביצעה את טבח ספטמבר, וכמו אצל הנאצים והפשיסטים לפני שישים שנה, גם כאן לוו המעשים בדברים רוויי שנאה, לא רק כלפי אמריקה והמערב, אלא גם כלפי ישראל והעם היהודי באשר הוא. אותם מוסלמים קיצוניים בחרו, באופן מודע ובכוונה, במוות כפולחן, ועשו את מוטיב ההקרבה העצמית – "מות הקדושים" – לאקט שמימושו דחוף ומיידי, ליסוד תפישתם, למעשה פטוודרדתי ואפילו מיסטי. בהודעה לעיתונות של Memri מובאים דבריו של האיש הבכיר

פרופ' רוברט וויסטרין משמש כיושב-ראש המרכז הבינלאומי לחקר האנטישמיות באוניברסיטה העברית בירושלים. בין ספריו: **היהודים במהפכה** (ת"א, תשמ"ז), *The Jews in Vienna in the Age of* Franz Joseph, Oxford, 1989, *Hitler and the Holocaust*, London, 2001. ר"ן פרסם בעבר ב**נתיב**.

ברשות הפלשתינית, המופתי של ירושלים, שיח' איקרים סברי, האומר:²

...אובינו [ישראל] חושבים שהם מפחדים את עמנו. אנו אומרים להם: כפי שאתם תאבי חיים – המוסלמים תאבי מוות, מות קדושים. קיים הבדל גדול בין זה השואף לחיים בעולם הזה, לזה ששאפתו היא לעולם הבא. המוסלמי אוהב את המוות, שואף למות קדושים.

תורתם היא הקוראן ולא מיינ קאמפף, אך לתבניות הנפשיות ולראיית העולם העומדת מאחורי מעשיהם, קווים משותפים מובהקים לאלה של הנאצים. המוסלמים הפונדמנטליסטים – כמו הנאצים לפני ובזמן השואה – יוצאים בלהט נגד "כוחות אנונימיים" של גלובליזציה, נגד המערב הפלוטוקרטי (שמגדלי התאומים והעיר ניו-יורק הם בעיניהם מסמליו המובהקים), באותה עוצמה בה הרסו את מעוזי הקומוניזם הסובייטי באפגניסטן לפני כעשר שנים. כמו קודמיהם הטוטליטריים, הם מעלים טענות כזב לפיהן מעשיהם נעשים בשם ההמון המדוכא והמקופח, שנבגד על-ידי האליטות המוסלמיות והערביות המסורתיות השולטות. לדבריהם הם פועלים בשם אלה המנוצלים ללא רחם בידי הקפיטליזם הבינלאומי. עבור המוסלמי הקיצוני, ניו-יורק "היהודית", כמו ישראל הציונית, הן התגלמות הרוע השטני, בדיוק כפי ש-Wall Street גילם את ה"מטה הכללי" של בעלי הממון המרושעים ושל היהדות הקוסמופוליטית בעיני הנאצים ובעיני מאמינים פאשיסטים אחרים בעידן שלפני המלחמה.³ תיאוריות קונספירציה אנטישמיות נטועות כיום בלב לבו של הפונדמנטליזם המוסלמי ושל השקפת העולם

¹ Albert Speer, *Spandau: The Secret Diaries*, New York, 1976, p. 80.

² שיין איקרים סברי, MEMRI, 28.6.2001.

³ Robert S. Wistrich, *Hitler's Apocalypse*, New York: St. Martin's Press, 1986, pp. 154-193; Bernard Lewis, *Semites and Anti-Semites*, New York/London: Norton, 1986, pp. 140-163. לואיס מדגיש שהיתה זו המנייה הגות הערבית שיוזמה פניות לגרמניה הנאצית בשנים 1933 ו-1945.

אמריקה ואת המודרניזם האירופי – אלא את התרבות עצמה הם שונאים, באורח ניהיליסטי קיצוני.

”הרגעים היקרים ביותר בחיי”

א מפתיע שמתקפת הטרור שהתרחשה ב-11 בספטמבר נגד ארצות-הברית התקבלה בהתלהבות רבה בחלקים רבים מן העולם המוסלמי, ובכלל זה ברשות הפלשתינית. המופתי של ירושלים, לדוגמה, בדרשת יום השישי שנשא במסגד אל-אקצה, קרא באופן גלוי לחורבן מדינת ישראל, בריטניה וארצות-הברית: ⁴”הו אללה, החרב את אמריקה, הנשלטת בידי יהודים ציונים ... אללה יצבע את הבית הלבן בשחור!”

אנשי דת אחרים, כמו השייח' איברהים מאהדי, העדיפו למקד את מאמציו בחיזוק ידיהם של ה”מחבלים המתאבדים” בישראל. בדבריו, ששודרו שוב ושוב בטלוויזיה הפלשתינית, הוא עודד ברוב התלהבות את הקרבנים הצינתי של ילדים, וכינה פעולות מתועבות אלה ”מות קדושים”⁵.

ללא כותרת – אל-גומהוריה, מצרים, 25.12.94

יש לכוון את כל כלי הנשק האפשריים נגד היהודים, אויבי אללה, העם המקולל בקוראן, את אלה המתוארים בקוראן כקופים וכחזירים ... נפוצץ אותם בחדרה, נפוצץ אותם בתל-אביב ובנתניה ... אנו מברכים את אלה שמחנכים את ילדיהם לגייהאד ולמות קדושים.

הגל הנוכחי של מחבלים מתאבדים, הישראולופובי והטרור, זוקפים לזכותם תהודה חיובית נרחבת בקרב רבים מהפלשתינים, מרבית הערבים והעולם המוסלמי כולו. אנטישמיות איסלמית התפשטה במהירות מדהימה גם בקרב האוכלוסייה המוסלמית והמהגרים הערבים במדינות המערב הדמוקרטיות. רבים מן המהגרים הללו נושאים עמם מטען אנטישמי שהביאו ממולדתם ומהתרבות בה גדלו. תחושות אלו התעצמו בעקבות הכיסוי התקשורתי הרחב לו זוכה הקונפליקט ההולך ומתגבר במזרח התיכון, אליו הם חשופים בארצות בהן הם חיים. בספטמבר ובאוקטובר של שנת 2000, התוצאה היתה גידול מדאיג במעשי תקיפה אנטישמיים שבוצעו על-ידי מוסלמים/ערבים כלפי קהילות של יהודים בתפוצות, בעיקר באירופה. המעשים הללו כללו שריפת בתי-כנסת, הצתות, חילול מקומות קדושים ליהדות, פגיעות פיסיות, מעטפות ממולכדות והתבטאויות מן הסוג המרתיע ביותר. במדינות כמו צרפת, בה האוכלוסייה המוסלמית גדולה (כשישה מיליון מהגרים, רובם מצפון אפריקה) וזו היהודית קטנה במידה נכרת (כ-600,000 איש בלבד), תקיפות אלה התקרבו בהיקפן לממדי מגפה. השילוב המסוכן שבין אנטי-ציונות קיצונית (שגלשה

הערבית הלאומנית. תיאוריות אלו הן שמקשרות עוצמה כלכלית פלוטוקרטית, אחווה בינלאומית, חילוניות, ציונות וקומוניזם, ומציגות את כל אלה ככוחות השחור שבראשם עומדת היהדות הבינלאומית כענק רבזרועות, שמטרתו היא לחסל את האיסלם ולחתור תחת הזהות התרבותית של המאמינים המוסלמים.

צורת מחשבה מיתית זו זהה במובנים רבים לאנטישמיות הנאצית, למרות העובדה שעברה תהליך "איסלמיזציה", וציטוט פרקי קוראן הם המצדיקים עתה את פעולות הטרור המזוויעות. הפונדמנטליזם האיסלמי דומה לנאציזם הגרמני ולקומוניזם הסובייטי בשאיפתו הטוטליטרית, הפסודו-משיחית, להגמוניה עולמית. דובריו משתמשים ברטוריקה של רצח עם, לעתים באורח סמוי ולעתים באופן גלוי, כשהם תוקפים את התרבות היהודית, שלשיטתם מתכננת להשתלט על העולם.

למשמע הדברים אי אפשר להתעלם מהדהוד קולות העבר. עבור קבוצות טרור מוסלמיות כדוגמת אל-קאעדה, טאליבאן, חיזבאללה, הגייהאד האיסלמי ורבות אחרות, אנטי-ציונות אנטישמית משמשת חלק מובנה מהלוך-רוחם הניהיליסטי-טוטליטרי. הטרוריסטים של הגייהאד מחויבים לאלמות הנשענת על עימות כולל עם הכופרים. בפוליטיקה קיצונית זו יש שתי אופציות – ניצחון או מוות. תפישת עולם מושרשת שרואה את המציאות כקייטוב מניכאי בין כוחות אור לכוחות חושך. הבר-לאדנים בעולמנו מונעים לא רק על-ידי קיצוניות פנאטית, על-ידי תיעוב "נושאי הצלב הנוצריים", הכופרים, המתנגדים, היהודים והנשים, על-ידי דחייתם את

⁴ Response, Los Angeles: Simon Wiesenthal Center, Fall 2001, p. 9.

⁵ צוטט ב-L'Arche, אוק-טובר-נובמבר 2001, ע' 66: Cette guerre se poursuivra, de plus en plus violente, jusqu' à ce que nous ayons vaincu les juifs.

ישראל ותהליך השלום – רוז אל-יוסף, מצרים, 12.4.93

באורח מאיים לאנטי-יהדות באמצעי התקשורת השמאלנים והליברלים בצרפת) לבין יודופוביה איסלמית של המהגרים המוסלמים, הדאיגה מאוד את יהדות צרפת. כך גם בבריטניה, בה מתפתח דגם דומה של אנטישמיות מוסלמית, המעורר דאגה בקרב היהדות המקומית (שכבר נזדעקה לנוכח הקו המגנה בו נוקטים ה-BBC והתקשורת הליברלית האנגלית כולה כלפי ישראל).⁶

הפרץ האנטישמי שבה בעקבות התקפות הטרור ואיום האנתראקס, מהווה מדד החושף את עומק השנאה השוררת בקרב הערבים המוסלמים כלפי אמריקה, ישראל והיהודים. תחילה נשאו התגובות אופי של שמחה, חגיגות ולהטות רבה בקרב חוגים פונדמנטליסטים, שדיברו על השפלת "היהירות, העריצות וההתפארות" האמריקאית.⁷ ביטאון האחים המוסלמים היוצא לאור במצרים, בירך את אוסאמה בן-לאדן בחום, וכינה אותו "גיבור במלוא מובן המילה". לדברים אלה נלוותה תפילה לאנשיו להביא להשמדתה של אמריקה ולהכחדת עיוות הצדק. שבועון מצרי אחר שש' לנוכח העובדה ש"אמריקה צפויה להתמוטט, היא הולכת בדרכן של כל האימפריות המדכאות".⁸

העיתון אל אהראם אל עראבי כתב בארבעה באוקטובר, שאמריקה טועמת סוף-סוף את טעמו של רעל הדיכוי חסר-הרחמים שהפעילה היא עצמה, ו"כמו ש"עיר הגלובליזציה [ניו-יורק] מתמוטטת", התנבא העיתון באופן נחרץ, "כך תיקבר גם תיאוריית הגלובליזציה". שבועון האופוזיציה הפאן-ערבי אל-אוסבו הבהיר שאינו יכול להתייחס בסימפטיה לאמריקה האבלה; אחד מבעלי הטורים אף התוודה ואמר שבהביטו בתופת שהתרחשה בניו-יורק "אותם [רגעים של] גיהנום לוהט ונפלא" היו "הרגעים היקרים ביותר בחיי".⁹ שבועון נאצריסטי הביע שביעות רצון גלויה לנוכח העובדה ש"האמריקאים טועמים סוף-סוף את טעמו המר של המוות".¹⁰ בעלי טורים ביומון המפלגה הליברלית אל-אהראר חשו אף הם כי "שמחה לנוכח ההתרחשויות היא בבחינת חובה לאומית ודתית" מאחר ו"עמדתה של ארצות-הברית בסכסוך הערבי-ציוני גורם לערבים לשמוח בכל פעם שנופל אסון על הממשל האמריקאי".¹¹

עבור **האחים המוסלמים** מכת הטרור היתה לא פחות ולא יותר מאשר "גמול אלוהי" שנחת על ראשם של אלה ש"העדיפו את הקופים (כלומר, את היהודים) על פני בני-אנוש, התנהגו בגסות כלפי בני-אנוש זרים ותמכו בהומוסקסואלים ובמלווים בריבית קצוצה".¹² קיצוניים איסלמים, פאן-ערביסטים ונאצריסטים חשו התרוממות רוח לנוכח התמוטטות "הסמלים המיתולוגיים של עוצמה אמריקאית אימפריאליסטית יהירה", והמכה שנפלה בשמם של המוסלמים הערוכים לקרב

בפלשתין, בעיראק, בקשמיר ובאתרים בעייתיים נוספים על פני כדור הארץ.

הציונות אשמה בכל

בהינף לשון דומה הטיחה החברה המוסלמית והערבית את האשמה של התקפות הטרור והאנתראקס כלפי הציונים, הממשלה הישראלית והמוסד. שגריר סוריה בטהרן צוטט כאומר ש"הישראלים היו מעורבים באירועים הללו, והראיה לכך היא – אף לא עובד יהודי אחד נכח בבנייני הסחר העולמי באותו יום". לפי העיתון הסורי הממשלתי אל-טאורה, כוונתו של ראש ממשלת ישראל, **אריאל שרון**, היתה להסיח את דעת הקהל מהתוכניות התוקפניות של ישראל כלפי הפלשתינים. הוא, כביכול, יצר הזדמנות פז שתאפשר לו לגרום נזק מקסימלי ולהביא לשטע ביחסים בין הערבים לאמריקאים. העיתון הירדני אל-דוסטור פרסם מאמר, בגיליון מן ה-13 בספטמבר 2001, בו נטען שהמעשה הנורא במגדלי התאומים היה בעצם "פרי רוחם של הציונים היהודים, השולטים בכלכלת העולם, באמצעי התקשורת ובפוליטיקה... ו"שהמזימה השטנית מובילה את העולם במהירות לעבר אסון עולמי".¹³

באותו גיליון, מכחישי-שואה לבנוני-ירדני הזהיר את הערבים מפני "הידיים היהודיות-ציוניות שרקחו את האירוע הנורא"; בעל-טור ירדני אחר ציין, ובכך חשף

⁶ David Landau, "Jewish Angst in Albion", Ha'aretz English Edition, January 23, 2002.

⁷ מאמר מערכת שכותרתו "אל אנטראקס" הופיע בשבועון אל-ריזאללה מה-7.1-2001, נכתב על-ידי ד"ר עטאללה אבו אל-סוב. המערכת של שבועון זה של החמ"אס נמצאת בעזה.

⁸ אל-מאדידן, 24.9.2001, על-ידי הער"ך איסאם אל-גאזי. זהו שבועון מצרי עצמאי; MEMRI, 4.10.2001.

⁹ ראה מאמרו של סגן העורך מאגידי שאנדי, MEMRI, 21.9.2001 ובע"ק הטור של מוחמד מוסטגיב, MEMRI, 17.9.2001.

¹⁰ אחמד מוראד, אל-ערבי, 16.9.2001.

¹¹ סאלים עזי, אל-אהרר, 17.9.2001.

¹² עמאר שמאח בעיתון היוצא במצרים, אפאק ערביה, 19.9.2001, MEMRI, 21.9.2001.

¹³ אחמד אל-מוסלי, אל-דוסטור, 13.9.2001, MEMRI, 20.9.2001.

המתקפה התבצעה, כביכול, בפקודתם של "זקני ציון" כתגובה על הגינוי האנטי-ישראלי שהתקבל בוועידה השלישית נגד גזענות של האומות המאוחדות שהתקיימה בדרבן. על פי סקרי דעת קהל שנערכו בפקיסטן באוקטובר 2001, למעלה משישים אחוזים מן הפקיסטנים הסכימו לקביעה לפיה "ייתכן" שהיהודים הוזהרו ומשום כך לא הגיעו לעבודתם באותו יום.¹⁷ מספר דומה של אנשים האמינו בכך שהציונות העולמית היא שעמדה מאחורי מעשה הזוועה. הנשאלים היו משוכנעים בכך שהיהודים עומדים מאחורי המסר המועבר באמצעי התקשורת, והם אלה שהכתיבו את "מסע ההשמצה נגד המוסלמים".

הרעיון לפיו היהדות בת זמננו מפעילה "דיקטטורה תקשורתית", שכוונתה להרעיל את היחסים בין האיסלם לבין המערב, התקבל בקרב חוגים מוסלמיים נרחבים. פופולרי אף יותר הוא הרעיון כאילו היהודים מתפעלים את אמצעי התקשורת ההמונית, במערב בכלל ובארצות-הברית בפרט.¹⁸ העיתון איראן דיילי טען, שמאז האחד-עשר בספטמבר המערב מוצף בתעמולה שמגיעה "מחוגים ציוניים המפיצים את שנאתם העמוקה והבלתי נשלטת כלפי האיסלם".¹⁹

אגודת העיתונאים הפלשתינית טוענת אף היא שאמצעי התקשורת המערביים נתונים בידי בעלי ההון והיהודים הציונים. אתר האינטרנט של לשכת ההסברה הפלשתינית הרחיק לכת והכריז שאמצעי התקשורת שאחראים על הדיווח החדשותי בארצות-הברית נמצאים תחת מונופול יהודי מלא:²⁰

למיעוט קטן יש כוח לעצב את תודעתנו בהתאם לאינטרסים התלמודיים שלהם... [יש להם] השפעה מכרעת על המערכת הפוליטית האמריקאית ושליטה על תודעתם ועל נשמתם של ילדינו, שיחסם ורעיונותיהם מעוצבים על-ידי הטלוויזיה האמריקאית והסרטים היהודיים, יותר מאשר על-ידי הוריהם, בתי-הספר שבהם הם לומדים, או כל מקור השפעה אחר.

הרשות הפלשתינית, וכמוה גם הסעודים והמצרים, זעמו כאשר ראש העיר לשעבר של ניו-יורק, **רוזלף ג'וליאני** (שאינו יהודי), דחה את הצעתו, הפוליטית ביסודה, של הנסיך הסעודי **אל-וואליד בן-טאלל**, למתן סיוע כספי לעיר ניו-יורק. לא רק הנשיא הסעודי, גם נשיא מצרים, **חוסני מובארק** התלונן בפומבי על עוצמתו של הלובי היהודי באמריקה, ועל ה"תמיכה העיוורת" שניתנת לישראל בנושאים כדוגמת הטרור. אל חיאת אל-ג'אזידה הצטרף למקהלה והאשים את ראש העיר ג'וליאני ב"שנאת ערבים", בעוד עיתון סעודי מוביל תיג אותו כ"יהודי"

התליח השלום – אל-בלאד, לבנון, 28.12.91

דעת-חכמים ערבית נפוצה, כי "ישראל היא זו ... שתפיק תועלת מפעולת הטרור המתועבת ..."¹⁴ גם לשייח' המצרי, **מוחמד אל-גאמעעי**, האימאם לשעבר במרכז לתרבות איסלמית ובמסגד של ניו-יורק, לא היה ספק באשר לעומדים מאחורי מתקפת הטרור של ספטמבר: "היסוד היהודי הוא, כמו שתיאר אללה ... אנו יודעים שהם תמיד הפרו הסכמים, רצחו את הנביאים ובגדו באמונה".¹⁵ התיאוריה על פיה המוסד הוא זה שעמד מאחורי הרס מגדלי התאומים היתה פופולרית בעיקר בפקיסטן המוסלמית. **אל חאמיד געל**, ראש שירותי הביון לשעבר של פקיסטן, היה נחוש בדעתו: "אני אומר לכם, היה זה [ניסיון] הפיכה, ואיני יכול לומר בביטחון מי עמד מאחוריו, אך הישראלים הם אלה שגורמים לכל כך הרבה סבל בעולם. הישראלים אינם רוצים לראות את וושינגטון חזקה אם הדבר אינו משרת את עניינם, והנשיא בוש לא עשה זאת".¹⁶

תיאוריית הקונספירציה הציונית נתמכה גם על-ידי העיתון **ג'יהאד טיימס** היוצא לאור בלהור. עיתון זה, יחד עם אמצעי תקשורת אחרים בפקיסטן, שב וחזר על הסיפור לפיו למעלה מ-4,000 ישראלים ויהודים העובדים במגדלי התאומים קבלו הנחיה סודית מהמוסד שלא להגיע למקום ב-11 בספטמבר.

¹⁴ מאמרם של חאייאת אל-חייק עטייה ו-ראקיך אל-מאג'אללי, שהר סיפו שהיהודים, יותר מכל אחד אחר, "מסוגלים להסתיר את מעשי הפשע שהם מבצעים ולהיות בטוחים שאיש לא ישאל אותם מה עשו", MEMRI, 21.9.2001.
¹⁵ ראיון עבור אתר אינטרנט רשמי של אוניברסיטת אל-אז-האר, <www.lilataiqadr.com>, 17.10.2001, MEMRI.
¹⁶ ראיון עם רוד נורדלנד, Newsweek, 14.9.2001, Washington Post, 13.10.2001. אתר האינטרנט <www.pa-knews.com> ערך את סקר דעת הקהל.
¹⁷ Arab News.Com, יומון סעודי בשפה האנגלית, פורסם ב-5.11.2001.
¹⁸ על-ידי חסאן טאהסיין, Iran Daily, 29.10.2001.
¹⁹ Palestinian Daily Press Review, 24.9.2001.

מלחמת אוקטובר לא תהיה האחרונה במלחמות – אוקטובר, מצרים, 10.1993

²¹ העורך חמדו אל-ברגותי באל-חייאת-אל-חדידה, 17.10.2001; כמו כן העיתונאי מחמדו בן-ע' בד אל-גיאני סבאני בע' תון הסעודי אל-ריאד, 15.10.2001, MEMRI, 25.10.2001.
²² טישרין, 31.10.2000, מאמר מערכת.
²³ אל-ת'אורה, 22.2.2000, מאמר מערכת; דבר המ' ערכת היומי ברדיו הס' רי, 24.2.2000; ראה גם אל-בעאת', 10.2.2000: "כל מי שראה את לוי בטלוויזיה כשהוא מאיים על לבנון, נוכר בעידן הטאצי".
²⁴ סקירת הטלוויזיה הלב-נונית מה-28.2.2000 בה שודר נאומו של דוד לוי בכנסת, מאיים "לשרוף את אדמות לבנון" בתג' בה למתקפות החיזבאל' לה. שודר בלווי תמונות מאסיפות שכניס היטלר.
²⁵ אל-וואת'אן, יומון עצמאי למחצה היוצא בקטאר, 21.2.2000, חלק מהנתר נים נאספו על-ידי הליגה נגד השמצה. ראה הא' סופה וAnti-Semitism Demonization of Israel in the Arab Media" ינואר-פברואר 2000.

פחות, בגין, שמיר ונתניהו, וכמו גם אריאל שרון לאחריו – מצא את עצמו מוצג, שוב ושוב, במדים של נאצי וצלב קרס על זרועו. הכותרת ב אל-וואת'אן אמרה, כפי שניתן היה לצפות מראש, "בלבנון מתנהגת ישראל כפי שהתנהגו הנאצים".²⁵

אין זה מפתיע לגלות שהישראלופוביה והאנטישמיות נכחו, במידה לא פחותה, גם באמצעי התקשורת המצריים בשנת 2000 – למרות הסכמי השלום שנחתמו בין מצרים לישראל בשנת 1979. השוואת ישראל לנאצים, הכחשת השואה ועלילות דם כדוגמת אלה של ימי-הביניים – כל אלה מופיעים באופן קבוע בעיתונות הרשמית (בכלל זאת בעיתונים המובילים אל-אהראס, אל-גומהוריה וביטאון הפופולרי אוקטובר) בדיוק כפי שהם מופיעים בעיתוני האופוזיציה השמאלנית, בקרב הנאצריסטים והפונדמנטליסטים. וגרועות מכל הן הקריקטורות, השבות ומציגות את דמותו המעוותת של היהודי. הוא מלוכלך, חוטמו עקום; ותאוות הממון, הנקמה, התכנות והאכזריות הן התכונות המאפיינות אותו. העוינות הקיצונית, הביטויים הסטריאוטיפיים, המילוליים והוויזואליים, במדינה הנחשבת למוקד העולם הערבי, מדינה שכתבי-העת והספרים המתפרסמים בה מעצבים את דעת הקהל באזור כולו – כל אלה הן תופעות מסוכנות ומדאיגות. ■

המקריב את טובת הכלל ואת האינטרסים האמריקאיים בעבור רווח אישי.²¹

"אותם פשעים, אותה היסטוריה ..."

תאוריות הקונספירציה האנטי-ישראליות והאנטישמיות, שהולכות ומסלימות בעולם הערבי והמוסלמי מאז האחד-עשר בספטמבר, אינן חדשות. הן חושפות תמהיל מסוכן של שנאה למערב, פנאטיות אידיאולוגית, שנאה שורשית וגישה נטולת היגיון המבליטה קו מובהק במחשבה המוסלמית בת-זמננו. הגישה, בעיקר כלפי יהודים, המבוטאת בלשון תקיפה ומדגישה "פתרונות רדיקליים", אינה יכולה שלא להעלות זיכרונות משנות השלושים והארבעים. הסטריאוטיפים האנטישמיים שכחים במדינות כמו ירדן או מצרים, החתומות על הסכמי שלום עם ישראל, במידה זהה לשכיחות הופעתם בסוריה, ברשות הפלשתינית, ערב הסעודית ומדינות המפרץ האחרות. דוגמאות מצויות בשפע: בדברים שכתב בינואר 2000 מוחמד חאיר אל-וואדי, העורך הראשי של העיתון טישרין שבבעלות ממשלת סוריה, הוא הביא כמובנת מאליה את העובדה כאילו "הציונות היא זו שיצרה את מיתוס השואה על מנת לשחד ולהפחיד את האינטלקטואלים והפוליטיקאים ברחבי העולם".²²

לאחר כחודש, במאמר מערכת שהופיע בעיתון הממסד אל-ת'אורה, כתב מוחמד אלי בוזא, באותה רוח, כאילו מובן מאליו ש"ישראל מופיעה כישות השקועה בגזענות, שנאה וטרור המבוצע על-ידי גורמים ממלכתיים. במעשי רצח, הרס וחורבן נפשעים אלה, ובבוז כלפי האנושות, עולה ישראל אפילו על הנאצים".²³

לעתים מתמזגים בדברים אלה גם הכחשת השואה והמיתוס "ציונות היא נאציזם". כך בתגובתו של הרדיו הסורי, שנמצא אף הוא בבעלות הממשלה, בפברואר 2000, לאזהרה ששלח שר החוץ באותה עת, דוד לוי, מעל בימת הכנסת ללבנון, ובה תבע לרסן את החיזבאללה. הרדיו הסורי האשים את ישראל בכך שהיא "משחקת את תפקיד המרצחים הנאצים, שעל-פי דברי הציונים, שרפו את היהודים באושוויץ". בטלוויזיה הממלכתית של לבנון, ב-28 בפברואר 2000, נשמע הד לתעמולה הסורית הזו בתשדיר שהוקרן ובו הוצגו תמונות של נפגעי התקפת צה"ל בלבנון, כשלצדן מחנות הסגר של הנאצים. ברקע הדברים נכתב: "אותה שנאה. אותה גזענות. אותם פשעים. אותה היסטוריה".²⁴

גם במדינות המפרץ התקבלה אמירתו של לוי כהוכחה לכך ש"הציונות הנה החוליה הבאה לאחר הנאציזם". למרות ניסיונותיו להשיג שלום, כשמטוסי קרב ישראלים הפציצו את לבנון, ראש הממשלה הישראלי, אהוד ברק – כמו קודמיו הפרשניים